P8_TA(2014)0071

Bendroji skaitmeninė rinka

2014 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl paramos vartotojų teisėms bendrojoje skaitmeninėje rinkoje (2014/2973(RSP))

(2016/C 289/11)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnio 3 dalį ir 6 straipsnį,

— atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 9, 10, 12, 14, 16, 26 ir 36 straipsnius, 114 straipsnio 3 dalį ir 169 straipsnio 1 dalį,

— atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją ir ypač į jos 7, 8, 11, 21, 38 bei 52 straipsnius,

— atsižvelgdamas į bendro sprendimo procedūrą 2013/0309 dėl pasiūlymo dėl reglamento, kuriuo nustatomos Europos bendrosios elektroninių ryšių rinkos ir žemyno ryšių infrastruktūros plėtros priemonės (COM(2013)0627),

— atsižvelgdamas į 2013 m. balandžio 23 d. Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „Elektroninės prekybos veiksmų planas 2012–2015 m. Dabartinė padėtis (2013 m.)“ (SWD(2013)0153),

— atsižvelgdamas į Komisijos 2013 m. vasario 18 d. vidaus rinkos rezultatų suvestinę Nr. 26,

— atsižvelgdamas į Komisijos 2014 m. skaitmeninės darbotvarkės rezultatų suvestines,

— atsižvelgdamas į 2012 m. sausio 11 d. Komisijos komunikatą „Darni sistema, kuria siekiama padidinti pasitikėjimą bendrąja skaitmenine elektroninės prekybos ir internetu teikiamų paslaugų rinka“ (COM(2011)0942),

— atsižvelgdamas į savo 2013 m. birželio 11 d. rezoliuciją dėl naujos Europos vartotojų politikos darbotvarkės ([1]),

— atsižvelgdamas į savo 2014 m. vasario 4 d. rezoliuciją dėl Direktyvos 2005/29/EB dėl nesąžiningos komercinės veiklos taikymo ([2]).

— atsižvelgdamas į savo 2013 m. gruodžio 10 d. rezoliuciją dėl debesijos kompiuterijos galimybių naudojimo Europoje ([3]),

— atsižvelgdamas į savo 2013 m. liepos 4 d. rezoliuciją dėl bendrosios skaitmeninės rinkos kūrimo užbaigimo ([4]),

— atsižvelgdamas į savo 2012 m. gruodžio 11 d. rezoliuciją dėl bendrosios skaitmeninės rinkos kūrimo užbaigimo ([5]),

— atsižvelgdamas į savo 2012 m. gegužės 22 d. rezoliuciją dėl pažeidžiamų vartotojų teisių stiprinimo strategijos ([6]),

([1]) Priimti tekstai, P7_TA(2013)0239.
([2]) Priimti tekstai, P7_TA(2014)0063.
([3]) Priimti tekstai, P7_TA(2013)0535.
([4]) Priimti tekstai, P7_TA(2013)0327.
([5]) Priimti tekstai, P7_TA(2012)0468.
([6]) OL C 264 E, 2013 9 13, p. 11.

2014 m. lapkričio 27 d., ketvirtadienis

— atsižvelgdamas į savo 2012 m. balandžio 20 d. rezoliuciją „Konkurencinga bendroji skaitmeninė rinka. E. valdžia kaip pradininkė“ ([1]),

— atsižvelgdamas į savo 2011 m. lapkričio 15 d. rezoliuciją dėl naujos vartotojų politikos strategijos ([2]),

— atsižvelgdamas į savo 2013 m. A teminio skyriaus tyrimą dėl visuotinės ES skaitmeninės visuomenės sukūrimo būdų,

— atsižvelgdamas į 2013 m. A teminio skyriaus tyrimą „Entertainment x.0 plačiajuosčio ryšio diegimui skatinti“,

— atsižvelgdamas į savo 2009 m. kovo 26 d. rekomendaciją Tarybai dėl saugumo ir pagrindinių laisvių internete stiprinimo ([3]),

— atsižvelgdamas į 2014 m. kovo 12 d. rezoliuciją dėl JAV Nacionalinės saugumo agentūros (NSA) sekimo programos, sekimo tarnybų įvairiose valstybėse narėse ir jų poveikio ES piliečių pagrindinėms teisėms ir transatlantiniam bendradarbiavimui teisingumo ir vidaus reikalų srityje ([4]),

— atsižvelgdamas į savo A teminio skyriaus 2013 m. tyrimą „Vartotojų diskriminacija bendrojoje skaitmeninėje rinkoje“,

— atsižvelgdamas į 2014 m. balandžio 8 d. Teisingumo Teismo sprendimą sujungtose bylose C-293/12 ir C-594/12, kuriame Duomenų saugojimo direktyva pripažįstama negaliojančia,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį,

A. kadangi skaitmeninė bendroji rinka yra viena iš pažangos sričių, kurioje, nors ir kyla iššūkių, yra sukuriamos galimybės užtikrinti didelį efektyvumą – iki 260 mlrd. EUR per metus, tuo prisidedant prie Europos ekonomikos atkūrimo po krizės;

B. kadangi užbaigus Europos bendrąją skaitmeninę rinką būtų sukurta milijonai darbo vietų ir turbūt būtų sudarytos sąlygos iki 2020 m. Europoje sukurti papildomus 4 proc. BVP;

C. kadangi tikimasi, kad vien programėlių (angl. app) ekonomika 2013–2018 m. laikotarpiu trigubai padidins savo pajamas ir tuo pačiu laikotarpiu sukurs 3 mln. darbo vietų;

D. kadangi Parlamentas pavedė atlikti tyrimą, kad būtų išanalizuotos išlaidos dėl ES masto veiksmų nebuvimo bendrojoje skaitmeninėje rinkoje, kuriuo patvirtinta, kad svarbu skaitmeninius sprendimus traktuoti kaip galimybes vartotojams, piliečiams ir įmonėms, o ne kaip grėsmę;

E. kadangi Sąjunga turi skatinti masinį debesijos kompiuterijos naudojimą Europoje, nes tokia kompiuterija itin skatinamas Europos ekonomikos augimas; kadangi tyrime pateikiami įrodymai apie numatomą didelę naudą, susijusią su greitu jos plėtojimu;

F. kadangi vartotojų dalyvavimui bendrojoje skaitmeninėje rinkoje iškylančios kliūtys yra susijusios su tokia diskriminacine praktika, kaip leidimas paslaugų teikėjams veikti tik tam tikrose šalyse ar teritorijose, paprasčiausias atsisakymas parduoti, automatinis maršruto pakeitimas ir nepagrįsta pardavimo sąlygų diversifikacija;

G. kadangi norint užtikrinti, kad vartotojai iš bendrosios rinkos gautų visapusiškos naudos, nepaprastai svarbu užtikrinti saugius, veiksmingus, konkurencingus ir novatoriškus mokėjimus mobiliuoju telefonu ir e. mokėjimus;

([1]) OL C 258 E, 2013 9 7, p. 64.
([2]) OL C 153 E, 2013 5 31, p. 25.
([3]) OL C 117 E, 2010 5 6, p. 206.
([4]) Priimti tekstai, P7_TA(2014)0230.

H. kadangi asmens duomenų ir privatumo apsauga, taip pat kibernetinis ir elektroninių ryšių bei tinklų saugumas – tai prioritetiniai bendrosios skaitmeninės rinkos klausimai ir juos užtikrinti yra būtina siekiant, kad ši rinka veiktų ir piliečiai bei vartotojai ja pasitikėtų;

I. kadangi galimybė visoje Europoje naudotis plačiai paplitusiu didelės spartos saugiu ir greitu internetu ir viešojo intereso skaitmeninėmis paslaugomis yra labai svarbi socialiniam ir ekonomikos augimui, konkurencingumui, socialinei įtraukčiai ir bendrajai rinkai;

J. kadangi moksliniai tyrimai, technologinė plėtra ir inovacijos skaitmeninėje ekonomikoje padės užtikrinti tai, kad Europa liktų konkurencinga vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu;

K. kadangi greitas didelės spartos plačiajuosčio ryšio tinklų diegimas yra būtinas siekiant vystyti ES produktyvumą ir kurti naujas ir mažas įmones, galinčias tapti įvairių sektorių, pvz., sveikatos priežiūros, gamybos ir paslaugų, lyderėmis;

L. kadangi pagrindinis vaidmuo diegiant ir modernizuojant plačiajuosčio ryšio tinklus turėtų tekti privačiajam sektoriui; šioje veikloje jam turėtų padėti konkurencijai ir investicijoms palanki reguliavimo sistema;

M. kadangi skaitmeninė bendroji rinka yra vienas iš novatoriškiausių ekonomikos sektorių, todėl yra labai svarbi Europos ekonomikos konkurencingumui ir prisideda prie ekonomikos augimo per elektroninės prekybos plėtrą, sykiu padėdama įmonėms laikytis administracinių ir finansinių reikalavimų ir praplėsdama vartotojams prekių ir paslaugų pasirinkimo galimybes;

N. kadangi skaitmeninė rinka teikia ne tik ekonominę naudą, bet ir turi ypač didelį poveikį kasdieniniam ES vartotojų ir piliečių politiniam, socialiniam ir kultūriniam gyvenimui;

O. kadangi konkurencinga skaitmeninė bendroji rinka negali egzistuoti be spartaus ir didelių pajėgumų plačiajuosčio ryšio ir telekomunikacijos tinklų visuose ES regionuose, įskaitant atokiausias sritis;

P. kadangi esama ir vis didėjanti skaitmeninė atskirtis turi tiesioginio neigiamo poveikio skaitmeninės bendrosios rinkos plėtrai, kalbant tiek apie prieigą prie interneto, tiek apie e. įgūdžius;

Q. kadangi asmens duomenų bei privatumo apsauga ir elektroninių ryšių bei tinklų saugumas yra prioritetinės skaitmeninės bendrosios rinkos užduotys, nes tai yra pagrindinės išankstinės sąlygos, kad ši rinka veiktų ir piliečiai bei vartotojai ja pasitikėtų;

R. kadangi interneto rinkos norint, kad jos vystytųsi ir plėstųsi, turi būti lanksčios ir patogios vartotojams;

S. kadangi elektroninė prekyba yra svarbus prekybos ne internetu papildas ir pagrindinis pasirinkimą vartotojams, konkurenciją ir technologines naujoves skatinantis faktorius, ir tuo ji prisideda prie Europos Sąjungos perėjimo prie žinių ekonomikos;

T. kadangi nevaržoma konkurencija ir vienodos sąlygos visoms bendrovėms, skatinančios investicijas, yra gyvybiškai svarbūs veiksniai šiam ekonomikos sektoriui, nes jomis bus užtikrinamas ilgalaikis ir tvarus jo vystymasis, naudingas galutiniams vartotojams; kadangi veiksminga konkurencija yra gera veiksmingų investicijų paskata ir gali suteikti vartotojams pasirinkimo, kainos ir kokybės privalumų;

2014 m. lapkričio 27 d., ketvirtadienis

U. kadangi kai kuriose skaitmeninės bendrosios rinkos srityse esama trūkumų, atsiradusių dėl pernelyg didelės koncentracijos rinkoje ir dominuojančių operatorių;

V. kadangi rinkos susiskaidymo keliamas iššūkis ir sąveikos Europos Sąjungoje trūkumas trukdo sparčiai plėtoti skaitmeninę bendrąją rinką;

W. kadangi skaitmeninėje bendrojoje rinkoje sukurtos darbo vietos dažniausiai reikalauja aukštos kvalifikacijos ir yra gerai apmokamos, taigi, taip prisidedama prie kokybiškų ir tvarių darbo vietų kūrimo;

X. kadangi Komisija turėtų apsaugoti nuo antikonkurencinės veiklos, turinčios poveikio tiek žiniasklaidos pliuralizmui per turinį tiek per nuosavybę, nes prieiga prie informacijos yra gyvuojančios demokratijos pagrindas;

1. ragina valstybes nares ir Komisiją dėti tvarias pastangas įgyvendinti esamas taisykles ir užtikrinti, kad jų būtų laikomasi – kaip visa apimančios strategijos dalį naikinti visas kliūtis, trukdančias skaitmeninės bendrosios rinkos plėtrai, tuo pačiu metu užtikrinant, kad bus vertinamas priemonių poveikis, jų poreikis ateityje ir pritaikymas skaitmeniniame amžiuje; mano, kad šios pastangos turi būti ES pastangų skatinti ekonomikos augimą ir užimtumą bei stiprinti jos konkurencingumą ir atsparumą pasaulinėje ekonomikoje, pagrindinis prioritetas;

2. pabrėžia, kad visi su bendrąja skaitmenine rinka susiję pasiūlymai dėl teisės akto privalo derėti su ES pagrindinių teisių chartija, kad joje įtvirtintos teisės būtų visapusiškai saugomos skaitmeninėje srityje;

3. ypač pabrėžia e. prekybos potencialą, kuriuo pasinaudojant vartotojams būtų galima sutaupyti daugiau nei 11,7 mlrd. EUR per metus, jiems perkant internetu sudarius sąlygas rinktis iš plačiausio ES prekių ir paslaugų spektro;

4. palankiai vertindamas e. prekybos augimą, atkreipia dėmesį į dominuojančią padėtį, kurią kai kuriose valstybėse narėse užima tik keli subjektai tiesiogiai parduodami fizines prekes arba turėdami prekybos platformą, kurioje kiti subjektai parduoda fizines prekes; pabrėžia, kad reikia Europos lygmeniu stebėti tokią dominuojančią padėtį užimančius subjektus ir užkirsti kelią piktnaudžiavimui tokia padėtimi atsižvelgiant į prekių prieinamumą vartotojams ir mokesčius, kuriuos turi mokėti MVĮ už tokių prekybos platformų naudojimą;

5. pabrėžia, kad būtina spręsti su skaitmenine atskirtimi susijusias problemas ir šią atskirtį naikinti, norint visapusiškai išnaudoti bendrosios skaitmeninės rinkos potencialą ir visus piliečius įtraukti į visuomenę skaitmeninėje eroje, nepriklausomai nuo jų pajamų, socialinės padėties, geografinės vietovės, sveikatos ar amžiaus;

6. ypač atkreipia dėmesį į poreikį naikinti vartotojams ir verslui išlikusius sunkumus, susijusius su e. prekyba įskaitant paslaugas internetu, prieigą prie skaitmeninio turinio, sukčiavimo prevencija, interneto svetainių registracija, pardavimo skatinimu ir ženklinimu;

7. ragina Komisiją užtikrinti skubų paslaugų vidaus rinkos taisyklių įgyvendinimą ir užtikrinti tokių taisyklių kaip Vartotojų teisių direktyva, Alternatyvaus ginčų sprendimo ir Elektroninio ginčų sprendimo mechanizmų įgyvendinimą ir vykdymo priežiūrą, sykiu užtikrinant administracinės naštos sumažinimą;

8. ragina skubiai patvirtinti naują modernizuotą duomenų apsaugos teisės aktų paketą, siekiant užtikrinti tinkamą pusiausvyrą tarp aukšto lygio asmens duomenų apsaugos, vartotojų saugumo ir asmens duomenų kontrolės, stabilios ir nuspėjamos teisėkūros aplinkos, dėl kurios stipresnėje bendrojoje rinkoje gali klestėti verslas, naudingas galutiniams vartotojams, visiems vienodas sąlygas, skatinančias investicijas, ir aplinką, didinančią ES, kaip verslo steigimo vietos, patrauklumą; ragina Komisiją ir valstybes nares skirti išteklių, reikalingų kovai su elektroniniais nusikaltimais, pasitelkiant teisėkūros priemones ir teisėsaugos bendradarbiavimą tiek nacionaliniu, tiek ir ES lygmeniu;

9. pabrėžia poreikį užtikrinti skaitmeninėje bendrojoje rinkoje veikiančioms bendrovėms vienodas sąlygas, nes tai yra būtina, kad jos galėtų konkuruoti; todėl ragina Komisiją tinkamai užtikrinti, kad būtų laikomasi ES konkurencijos taisyklių, siekiant išvengti pernelyg didelės koncentracijos rinkoje ir piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi, ir stebėti susietų turinio (įrašų) paketų ir paslaugų konkurencinę padėtį;

10. pastebi, kad privaloma užtikrinti skaitmeninėje bendrojoje rinkoje veikiančioms bendrovėms vienodas sąlygas, nes tai yra būtina norint užtikrinti ES gyvybingą skaitmeninę ekonomiką; pabrėžia, kad nuodugnus ES konkurencijos taisyklių laikymosi bendrojoje skaitmeninėje rinkoje užtikrinimas bus svarbiausias veiksnys rinkos augimui, prieigos vartotojams ir pasirinkimo gerinimui bei konkurencingumui ilgalaikiu laikotarpiu; pabrėžia, kad yra svarbu internete suteikti vartotojams tokios paties lygio apsaugą, kokią jie gauna tradicinėse rinkose;

11. primygtinai ragina Tarybą daryti sparčią pažangą ir pradėti derybas su Parlamentu dėl pasiūlymo dėl reglamento, kuriuo nustatomos Europos bendrosios elektroninių ryšių rinkos ir žemyno ryšių infrastruktūros plėtros priemonės, nes juo būtų panaikinti ES viduje taikomi tarptinklinio ryšio mokesčiai, suteikta daugiau teisinio tikrumo tinklo neutralumo klausimais ir pagerinta vartotojų apsauga bendrojoje skaitmeninėje rinkoje; mano, kad šis reglamentas taptų esminiu žingsniu kuriant bendrą Europos judriojo ryšio rinką;

12. mano, kad Komisija turėtų veikti siekiant sukurti ir užtikrinti teisėkūros ir teisiškai apibrėžtą aplinką, prisidedančią prie startuolių, labai mažų įmonių bei MVĮ kūrybiškumo ir inovacijų skatinimo;

13. prašo Komisiją pasiūlyti skaitmeninio verslumo iniciatyvą, nes toks verslumas nepaprastai svarbus siekiant kurti naujas darbo vietas ir skatinti novatoriškas idėjas, įskaitant priemones, kuriomis būtų suteiktos geresnės galimybės naujiems skaitmeninės srities verslininkams gauti finansavimą (pvz., pasinaudojant visuomenės patalka), o nesėkmę patyrę verslininkai būtų paskatinti vėl imtis veiklos;

14. pabrėžia, kad visam interneto duomenų srautui turėtų būti taikomos vienodos sąlygos, nediskriminuojant, neribojant ar netrikdant, nepriklausomai nuo to, kas yra jų siuntėjas, gavėjas, koks jų tipas, turinys, kokiu įrenginiu jie siunčiami, kokia paslauga ar taikomoji programa naudojama;

15. pastebi, kad interneto paieškos rinka yra ypač svarbi užtikrinant konkurencines sąlygas bendrojoje skaitmeninėje rinkoje, atsižvelgiant į paieškos sistemų potencialą tapti turinio kontrolės subjektais ir jų turimą galimybę komercializuoti antrinį gautos informacijos panaudojimą; todėl ragina Komisiją ryžtingai užtikrinti, kad būtų laikomasi ES konkurencijos taisyklių, remiantis visų suinteresuotųjų subjektų indėliu ir atsižvelgiant į visą bendrosios skaitmeninės rinkos struktūrą, kad būtų užtikrintos priemonės, iš tiesų naudingos vartotojams, interneto naudotojams ir internetiniam verslui; be to, ragina Komisiją apsvarstyti pasiūlymus, kuriais siekiama atsieti paieškos sistemas nuo kitų komercinių paslaugų, kaip vieną iš galimų ilgalaikių priemonių, kuria būtų galima pasiekti minėtus tikslus;

16. be to, ragina Komisiją nedelsiant imtis veiksmų ir apsvarstyti galimus sprendimus siekiant subalansuotos, teisingos ir atviros interneto paieškos struktūros;

17. pabrėžia, kad vykdant vartotojams skirtą paiešką, paieškos procesas ir rezultatai vartotojams turėtų būti pateikiami nešališkai, siekiant užtikrinti, kad internetinės paieškos būtų nediskriminacinės, užtikrinti stipresnę konkurenciją ir platesnį pasirinkimą vartotojams bei palaikyti informacijos šaltinių įvairovę; todėl pažymi, kad paieškos sistemų atliekamas indeksavimas, vertinimas, pateikimas ir eiliškumo nustatymas turėtų būti nešališki ir skaidrūs; ragina Komisiją neleisti vykdyti bet kokios rūšies piktnaudžiavimo tarpusavyje susijusių paslaugų reklama, vykdomo paieškos sistemų operatorių;

18. džiaugiasi dėl Komisijos informacijos apie papildomus paieškos sistemų veiklos tyrimus ir skaitmeninės rinkos tyrimus;

19. pabrėžia, kad yra svarbu užtikrinti veiksmingą ir subalansuotą autorių teisių ir intelektinės nuosavybės teisių apsaugos sistemą, orientuotą į skaitmeninės ekonomikos realijas;

20. ragina greitai patvirtinti ir pradėti naudoti tarptautines nuostatas, kurios palengvintų neįgalių vartotojų prieigą prie skaitmeninio turinio ir spaudinių juos skaitmeninant;

21. pritaria Marakešo sutarties pasirašymui, kuri yra skirta silpnaregiams asmenims gerinti prieigą prie knygų ir ragina visas pasirašiusias šalis šią sutartį ratifikuoti; mano, kad Marakešo sutartis yra tinkamas žingsnis į priekį, tačiau dar lieka padaryti daug darbo, siekiant žmonėms su negalia palengvinti prieigą prie turinio, kartu su regos negalią turinčiais asmenimis; pabrėžia, kad yra svarbu toliau gerinti prieigą daugelyje sričių, siekiančių nuo autorių teisių ir paieškos sistemų iki telekomunikacijų operatorių;

22. ragina Komisiją ir valstybes nares toliau plėtoti ir įgyvendinti ES bei nacionalines reglamentavimo sistemas, siekiant sukurti integruotą ir saugią mokėjimų internetu bei mobiliuoju telefonu rinką, drauge užtikrinant vartotojų ir vartotojų duomenų apsaugą; todėl pabrėžia, kad yra reikalingos teisės aktuose nustatytos aiškios ir nuspėjamos taisyklės;

23. primena, kad debesijos kompiuterija gali tapti galinga priemone plėtojant bendrąją skaitmeninę rinką ir gali suteikti ekonominės naudos, ypač MVĮ, sumažinant reikalingą IT infrastruktūrą ir kitas išlaidas; pabrėžia, kad, jeigu debesijos kompiuterijos paslaugas teiks tik nedidelis stambių teikėjų skaičius, vis didesnis informacijos kiekis bus sutelktas šių teikėjų rankose; be to, primena, kad debesų kompiuterija taip pat kelia tam tikrą pavojų naudotojams, ypač kai tai susiję su neskelbtinais duomenimis; ragina tinkamai įgyvendinti Europos masto strategiją, užtikrinant konkurencingą ir saugią debesijos kompiuteriją;

24. ragina Komisiją imtis vadovaujančio vaidmens kuriant debesijos kompiuterijai taikomus tarptautinius standartus ir specifikacijas, nes tai užtikrintų galimybes teikti privatumą saugančias, patikimas, lengvai prieinamas, ypač sąveikias, saugias ir energiją taupančias debesijos paslaugas –tai galėtų būti sudedamoji Sąjungos būsimos pramonės politikos dalis; pabrėžia, kad duomenų patikimumas, saugumas ir apsauga reikalinga vartotojų pasitikėjimui ir konkurencingumui palaikyti;

25. pabrėžia poreikį užtikrinti saugumą internete, ypač vaikams ir apsisaugoti nuo vaikų išnaudojimo, užtikrinant, kad būtų naudojamos priemonės, skirtos identifikuoti ir sunaikinti internete esančią neteisėtą vaikų išnaudojimo vaizdinę medžiagą, taip pat neleidžiant vaikams ir paaugliams susipažinti su turiniu, kuriam taikomas amžiaus ribojimas;

26. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.